

Verslag van de vergadering op 26 november 2019

Versie: 1

Aanwezig: Frans van Oostveen (voorzitter), Reina Rijzenga, Harry Gerrits, Inge Laduc, Geors Spanjer, Annemieke van Scheppingen-Broekhuis, Ingrid van Malsen, Rosa Wisse, wethouder Carla Kreuk-Wildeman, Joost den Biggelaar (Beleidsmedewerker)

Afwezig

Met kennisgeving: Mieke Bregman, Bert Kaper

Verslaglegging: Harry Gerrits

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Wijzigingen voor de agenda

Geen

Ingekomen stukken:

- Vragen aan wethouder Carla Kreuk-Wildeman
- Procedure samenstellen agenda
- Presentatie Wmo-raad en cliëntenraad participatie
- Advies Wmo-raad Tiel over wijziging Wmo-verordening
- Antwoord op uitgebrachte advies over Wmo-verordening

Mededelingen

- Aangezien Rosa Wisse voor het eerst als kandidaat Wmo-raadslid de vergadering bijwoont, wordt er een voorstel ronde gedaan.
- Ingrid beëindigt, na 10 jaar lid te zijn geweest, haar lidmaatschap van de Wmo-raad.

Blok I

Vragenuur met de volgende vragen aan wethouder Carla Kreuk-Wildeman:

- Nu de gevolgen van de bezuinigingsnoodzaak helder worden, zullen er ook dingen bij zijn in het sociale domein die minder worden, uitgesteld worden of niet mogelijk blijken:

- a. Welke voorgestelde bezuinigingen hebben zo'n effect?

Antwoord: 13 november is er in de gemeenteraad gediscussieerd over de meerjarenbegroting met daarin een pakket aan maatregelen om de begroting sluitend te krijgen. Dat is gelukt voor 2020, 2021 en 2022. Voor 2023 hebben we nog een behoorlijk opgave liggen. Daar ontstaat ook direct een volgend gat. Er staat een maatregel in de begroting die mensen zal raken; namelijk de inkomensvoet. Dat betreft 40% van de bijstandsnorm en dat is teruggebracht naar 35%. In 2020 zal iemand met een alleenstaande uitkering dan netto € 60 minder krijgen. Bijvoorbeeld: in 2018 kreeg een alleenstaande € 397. In 2019 was dat al wat meer: een alleenstaande € 510 en gehuwden en samenwonenden € 567. Dat is een toeslag die vrij besteedbaar is. Er blijft een vangnet beschikbaar voor bijzondere bijstand. Op het moment dat er noodzakelijke uitgaven zijn kan dat door de bijzondere bijstand ondersteund worden. Daarnaast zijn er nog andere aanvullende voorzieningen. Onder andere voor langdurige armoede, chronisch zieken en gehandicapten. Er is een gemeentepolis en er zijn onderhandelingen geweest met de zorgverzekeraar. Daar is een pakket uitgekomen met allerlei aanvullingen voor dekking van kosten van de zorg en een ruime vergoeding voor de tandartskosten. Die verzekering vergoed ook de eigen bijdrage. Er zitten in het hele pakket, van Tiel in balans

brengen, verbeterplannen. Het Sociaal domein wordt anders georganiseerd. Er zal geïnvesteerd worden in de 0de en 1ste lijn. Het is de bedoeling dat, door anders te werken, de tweedelijnszorg die nodig is bij de mensen terugkomt en dat we op tijd weten af te schalen als dat nodig is. We willen voor elkaar krijgen dat vanaf 2021, oplopend tot 2023, ongeveer 9 ton kunnen gaan investeren in de 0^e en 1ste is niet alleen minder, maar vooral ook meer en dat we meer kunnen bieden aan mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben.

- b. Hoe voorkomt de gemeente dat voor mensen met relatief weinig inkomen en een combinatie van beperkingen noodzakelijke zorg nog wel toegankelijk blijft.

Antwoord: er verandert niets aan de toekenning van zorg, behalve dan dat een regeling aangepast wordt. Er zit ook nog een maatregel in rond het mantelzorgcompliment. Mantelzorgondersteuning blijft zoals het is, maar het budget is enigszins naar beneden bijgesteld. De waardering is er daarom niet minder om. In 2020 gaan we een programma maken waarin naast de financiële tegemoetkoming voor mantelzorgers, wij ook gaan kijken of zij op andere gebieden ondersteund kunnen worden.

- Heel recent heeft de regering besloten de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg bij de gemeenten weg te halen. We kunnen ons voorstellen dat de inhoudelijke en financiële gevolgen voor jeugdigen en voor de gemeente Tiel nog niet volledig in beeld zijn:

- a. Welke stappen onderneemt de gemeente om die wel helder te krijgen en ook om de toegang tot de zorg voor jongeren en de gezinnen waartoe ze behoren goed te regelen?

Antwoord: minister De Jong deelde via de media mee dat de jeugdzorg anders georganiseerd zou moeten worden. Bij ons wordt dat op regionaal niveau geregeld. Op het moment dat de begroting jeugd in Den Haag behandeld werd ben ik samen met nog 150 wethouders naar de 2^e kamer afgereisd. Wij hebben brandbrieven naar de regering gestuurd dat er structureel meer geld nodig is om de jeugdzorg goed te organiseren. Ik heb het debat bijgewoond. De minister kon geen duidelijkheid geven over wat hij precies wil. Er is wel gezegd dat het op regionaal niveau georganiseerd moet worden, maar wat het nou precies inhoudt daar kan hij zelf ook geen antwoord op geven. Er zijn 42 regio's in Nederland. De minister vond dat te veel en het zouden er niet meer dan 12 moeten zijn. De minister heeft hier met nog geen enkele partij over gesproken. Structureel wordt er nu geen geld vrijgemaakt om de tekorten van de gemeentes te verminderen.

- b. Welke financiële en inhoudelijke consequenties zijn al wel in beeld, zowel voor de jeugdzorg als voor het geheel van de zorg?

Antwoord: op het moment dat er aangegeven wordt dat de inkoop regionaal moet plaatsvinden en de uitvoering zo lokaal mogelijk, dan past dat uitstekend binnen de plannen van de sociale poort zoals die er nu liggen. Nu geven wij bijvoorbeeld 10 mln. uit aan thuiszorg. Als het rijk beslist dat een aantal producten, die nu door de gemeente worden aangeboden, overgaan naar de regio, dan zou dat betekenen dat de gemeentelijke kosten nog maar 6 mln. zullen zijn. Je blijft dan met 9 ton die je moet bezuinigen op je inkoop zitten en ga je dan die bezuiniging naar rato uitvoeren? Nu is nog niet te overzien wat de consequenties zullen zijn. Via de VNG wordt getracht om het helderheid te krijgen.

- Economisch leven we in onzekere tijden. Een aantrekkelijke arbeidsmarkt leidt tot personeelsschaarste, ook in de zorg. Welke visie en maatregelen zijn daarvoor gemeentelijk ontwikkeld in Tiel?

Antwoord: Het is geen lokaal probleem maar meer een landelijk probleem. Dat geldt niet alleen voor de zorg maar ook voor andere sectoren van de arbeidsmarkt. Wij pakken dat regionaal op en doen dat met RW-POA (rw-poarivierenland.nl) Dit is een netwerkorganisatie en wordt gevormd door verschillende overlegstructuren. Behalve de gemeente zitten daar ook in:

de Werkzaak, het UWV, het ROC, het FNV en de VNO-NCW. Zij trachten vraag en het aanbod in balans te krijgen. Wat we zien in de regio is dat hoger opgeleide mensen worden gevraagd terwijl het aanbod meer uit lager opgeleid personeel bestaat. De mensen kiezen minder snel voor de zorg. Het RW-POA zorgt voor allerlei programma's en er worden projecten uitgezet om mensen om te scholen of nieuwe medewerkers op de arbeidsmarkt te stimuleren om verder te studeren. Onlangs heeft het RW-POA een Regio Deal ingestuurd (Dit kabinet kiest ervoor om samen met de regio de opgaven die daar spelen aan te pakken in de vorm van Regio Deals). In september hebben zij bericht gekregen dat het rijk 1 mln. beschikbaar stelt voor een plan om mensen aan het werk te helpen. Vorig jaar is er in het Rivierenland ziekenhuis, in samenwerking met de Hogeschool Ede, een Hbo-opleiding verpleegkunde gestart. Het gaat om een bacheloropleiding verpleegkunde met een baangarantie; in samenwerking met de zorgorganisaties STMR, SZR en Zorgcentrum de Betuwe.

- Het aantal mantelzorgers zal de komende jaren minder hard stijgen dan het aantal 75-plussers dat behoefte heeft aan deze vorm van zorg. Dit geldt vooral voor regio's buiten de Randstad, blijkt vrijdag uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL).

Antwoord: er is een artikel verschenen van het Sociaal en Cultureel Planbureau over de leefomgeving en dat naar de toekomst toe het aantal mantelzorgers zal afnemen, terwijl de vraag naar mantelzorg zal toenemen. De gemeente zet in om vitaler en gezonder ouder te worden. Er wordt ook geïnvesteerd in preventie. Daarmee voorkom je dat mensen in de situatie komen dat zij zorg en ondersteuning nodig hebben. We vragen de zorgorganisaties om in te zetten op innovaties, wat het werk van mantelzorgers lichter kan maken.

- Becijferd is dat de behoefte aan mantelzorg met 70 pct. zal toenemen, terwijl het aanbod maar met 7 procent zal stijgen.
 - a. Wat betekent dat voor de gemeentelijke uitgangspunten m.b.t. de inrichting van de betaalde zorg, die immers als aanvullend op het zelf organiserend vermogen van de mensen wordt gezien? *(een aanvulling op de vraag: het blijkt dat de vraag 10 maal zoveel stijgt dan het aanbod, hoe wordt dat opgevangen?)*
 - b. Dit is geen nieuwe ontwikkeling. Wie naar de samenstelling van de bevolking kijkt, en naar de voorspelde ontwikkelingen daarin, had deze lijn ook zelf gezien. Hoe heeft de gemeente daarop geanticipeerd?
- *Antwoord: Er zijn al een reeks van producten die er voor zorgen dat ouderen vitaler en gezonder blijven. Als je het hebt over het aanbod ter ondersteuning van mensen en ook de ondersteuning van mantelzorg, dan hebben wij een reeks van producten waarmee we samen met welzijnsorganisaties kijken hoe we die mensen het beste kunnen ondersteunen. In de week van de mantelzorg hebben we veel mantelzorgers gesproken. Wat je met name hoort is dat ze het met de grootst mogelijke liefde doen en het niet meer dan normaal vinden. In 8 van de 10 gevallen is het ontzettend zwaar en hebben zij soms moeite hebben om zelf overeind te blijven. Gelukkig heb ik ook gehoord dat de welzijnsorganisaties, die de mantelzorg ondersteunen, met voorzieningen en projecten komen die hun werk verlicht. Vaak willen mensen geen professionele hulp. Met de toenemende vergrijzing zal het probleem van de mantelzorg niet opgelost worden en zien wij ook wel een verzwaring van het probleem. We zullen waarschijnlijk meer moeten inzetten op de professionele zorg.*

Dementie

De wethouder geeft aan dat de gemeente Tiel dementievriendelijk wil gaan worden en meer bekendheid aan dementie zal geven; hetgeen wellicht volksziekte nummer 1 is. Daar zijn studies over gedaan. Het aantal mensen met dementie zal stijgen. Er is nog veel onbekendheid over dementie en hoe je daar mee om moet gaan. Als gemeente hebben wij daarin een rol. Het zal geborgd moeten worden in beleid. Er zal een procesplan opgezet worden over wat we wanneer gaan doen. Het is de bedoeling dat de gemeente daar 6 maart 2020 mee van start zal gaan.

Advies van de Wmo-raad over Tegemoetkoming meerkosten

Op 26 november is de informatie binnen gekomen. Voor de kerst moet het advies bij het college liggen. Er moet een advies komen over de gegeven varianten I en II. De Tegemoetkoming meerkosten moet simpeler. Geors en Inge gaan het advies opstellen. Variant I heeft vooralsnog de voorkeur. Er dient aangegeven te worden wat de argumenten zijn om voor een variant te kiezen.

Advies Wmo-raad Tiel over de wijziging van de Wmo-verordening 2015 en het antwoord van Ronald Kool

Het advies van Wmo-raad over de Wmo-verordening en de reactie van het college (Ronald Kool) zijn op de website van de Wmo-raad geplaatst.

Blok II

Geen punten

Blok III

Sociale poort, resumé vergadering 5 november 2019 en Presentatie Wmo-raad en cliëntenraad participatie

Eind november is er een bijeenkomst geweest over de sociale poort, waarbij een aantal leden van de Wmo-raad aanwezig waren. Het werd als zeer positief ervaren en de presentator werd zeer deskundig bevonden. De Wmo-raad wil geïnformeerd blijven over de voorgang en de veranderingen in de aanpak. Op dit moment zijn er een aantal ambtelijke interne werkgroepen die aan de gang zijn om te overleggen hoe de poort er uit moet komen te zien. Daar zijn nog geen concrete besluitpunten aan gekoppeld. Zodra die er zijn zal de Wmo-raad geïnformeerd worden.

Kort verslag van de Algemene ledenvergadering van de Koepel van adviesraden sociaal domein

De stukken zijn naar de Wmo-raad gestuurd. Een paar dingen zijn van belang. Er is een nieuwe secretaris en die houdt zich beroepsmatig bezig met beschermd wonen. In het verleden was het zo dat de Koepel van het sociale domein subsidie van twee ton van het ministerie kreeg en dat is nu terug gebracht tot € 120.000.

Blok IV

Het verslag van de Wmo-vergadering van 29 oktober 2019 wordt nog opgesteld.

Actiepuntenlijst

Is bijgewerkt en opgeschoond.

Rondvraag

Inge heeft een bijeenkomst bijgewoond over robotica in de thuiszorg. Bijvoorbeeld: een robot/spraakcomputer, die verbonden is met internet, waaraan een dementerende een vraag kan stellen en de robot geeft dan antwoord. Je kunt programma's maken die de mantelzorger veel tijd kan besparen. Er zijn ambtenaren met een dementerende ouder die onderzoeken hoeveel telefoontjes het hun scheelt en hoeveel tijd het bespaart. Inge "Het zou goed zijn om dit in het hulpmiddelen pakket op te nemen".

Sluiting

De vergadering van 17 december gaat niet door; dus zal de eerste vergadering op 28 januari 2020 zijn.

De voorzitter dankt iedereen voor hun aanwezigheid en inbreng en sluit de vergadering.